

DZIENNIK URZĘDOWY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Katowice, dnia 3 września 2025 r.

Poz. 5061

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NPII.4131.1.532.2025 WOJEWODY ŚLĄSKIEGO

z dnia 29 sierpnia 2025 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XVI/131/2025 Rady Gminy Wielowieś z dnia 29 lipca 2025 r. w sprawie przyjęcia zasad i trybu przyznawania i wypłacania stypendium Wójta Gminy Wielowieś za wyniki w nauce i osiągnięcia dla uzdolnionych uczniów szkół podstawowych, mających siedzibę na terenie Gminy Wielowieś, w części obejmującej jej § 7 ust. 5 oraz § 8 ust. 1 w zakresie wyrażenia: „po zapoznaniu się z opinią Komisji Stypendialnej” oraz ust. 2 załącznika do uchwały, jako sprzecznej z art. 90t ust. 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2025 r. poz. 881).

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 29 lipca 2025 r. Rada Gminy Wielowieś podjęła uchwałę Nr XVI/131/2025 z dnia 29 lipca 2025 r. w sprawie przyjęcia zasad i trybu przyznawania i wypłacania stypendium Wójta Gminy Wielowieś za wyniki w nauce i osiągnięcia dla uzdolnionych uczniów szkół podstawowych, mających siedzibę na terenie Gminy Wielowieś.

Przedmiotowa uchwała wpłynęła do organu nadzoru w dniu 30 lipca 2025 r.

W toku badania legalności przedmiotowej uchwały organ nadzoru uznał, że jest ona w części niezgodna z prawem.

W § 7 ust. 5 załącznika do uchwały Rada Gminy Wielowieś postanowiła:

5. Wniosek o stypendium o którym mowa w § 4 składa dyrektor szkoły w Zespole Obsługi Placówek w Wielowsi ul. Główna 1, 44-187 Wielowieś w terminie 14 dni od ogłoszenia wyników.

W odniesieniu do powyższego należy zauważyć, iż stypendia, o których mowa w art. 90t ust. 4 ustawy, przyznawane są w formie decyzji administracyjnej, a zatem po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego. Zgodnie z art. 61 § 1 i § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego postępowanie administracyjne wszczyna się na żądanie strony lub z urzędu. Organ administracji publicznej może ze względu na szczególnie ważny interes strony wszcząć z urzędu postępowanie także w sprawie, w której przepis prawa wymaga wniosku strony. Organ obowiązany jest uzyskać na to zgodę strony w toku postępowania, a w razie nieuzyskania zgody – postępowanie umorzyć. Stroną postępowania administracyjnego jest, zgodnie z treścią art. 28 kpa, każdy, czyjego interesu prawnego lub obowiązku dotyczy postępowanie albo kto żąda czynności organu ze względu na swój interes prawny lub obowiązek. Zatem stroną postępowania o przyznanie stypendium, o którym mowa w art. 90t ust. 4 ustawy, a w konsekwencji jedynym podmiotem uprawnionym do wystąpienia z wnioskiem o przyznanie stypendium jest uczeń, działający osobiście lub poprzez przedstawiciela ustawowego. Dyrektor szkoły, do której uczęszcza uczeń nie mieści się w tym przypadku w pojęciu „strony postępowania”. W związku z tym postanowienie, w którym jako uprawnionego do złożenia wniosku wskazuje

Dyrektora Szkoły należy uznać za podjęty bez podstawy prawnej. Tym samym, przepis § 7 ust. 5 załącznika do uchwały narusza w sposób istotny przepis art. 90t ust. 4 ustawy.

W § 8 załącznika do uchwały Rada postanowiła: *1. Decyzję o przyznaniu stypendium i jego wysokości podejmuje Wójt Gminy po zapoznaniu się z opinią Komisji Stypendialnej. 2. Komisję Stypendialną powołuje Wójt Gminy odrębnym zarządzeniem.*

Zdaniem organu nadzoru wskazane wyżej regulacje odnoszące się do Komisji Stypendialnej są niezgodne z prawem. Stypendia, o czym była mowa wyżej, są przyznawane w formie decyzji administracyjnej wydawanej przez wójta, burmistrza (prezydenta miasta). To do tego organu należy rozpatrzenie wniosku o przyznanie stypendium, jak i wydanie decyzji. Również organ ten będzie mógł zdecydować samodzielnie o powołaniu komisji stypendialnej jako organu opiniującego. Dlatego też wprowadzenie do uchwały obowiązku powołania Komisji Stypendialnej, określenie jej składu czy też zadań stanowi nieuprawnione wkroczenie w kompetencje Wójta Gminy Wielowieś, gdyż Rada nie jest uprawniona do ingerowania w organizację pracy Wójta oraz urzędu gminy, którego kierownikiem jest właśnie wójt gminy (por. art. 33 ust. 1-3 ustawy o samorządzie gminnym). Jednocześnie należy zauważyć, iż z powyższego nie wynika niedopuszczalność powołania komisji opiniującej wnioski o przyznanie stypendium. Jednak należy to wyłącznie do uprawnień organu wykonawczego, w przypadku uznania, że powołanie takiej komisji przyczyni się do prawidłowego wykonania uchwały. Sposób realizacji postanowień uchwały rady gminy należy do organu wykonawczego. Analogiczne stanowisko zajął m.in. Wojewódzki Sąd Administracyjny we Wrocławiu w wyroku z dnia 13 maja 2009 r. IV SA/Wr 28/09, Wojewódzki Sąd Administracyjny w Rzeszowie w wyroku z dnia 13 sierpnia 2019 r. II SA/Rz 692/19 oraz Wojewódzki Sąd Administracyjny w Olsztynie w wyroku z dnia 2 lutego 2021 r. II SA/Ol 961/20. Zatem Rada nie była uprawniona do stanowienia w ww. zakresie. W związku z tym, przepis § 8 ust. 1 w zakresie wyrażenia: „po zapoznaniu się z opinią Komisji Stypendialnej” oraz ust. 2 załącznika do uchwały należy uznać za naruszający delegację ustawową wynikającą z przepisu art. 90t ust. 4 ustawy.

Powyżej opisane uchybienie należy zaliczyć do kategorii istotnych naruszeń prawa. Za istotne naruszenie prawa uznaje się uchybienie prowadzące do skutków, które nie mogą być tolerowane w demokratycznym państwie prawnym. Istotne naruszenie prawa powoduje, że akt pozostaje w wyraźnej sprzeczności z określonym przepisem prawnym, a sprzeczność ta jest oczywista, bezpośrednia, i wynika wprost z porównania treści przepisu z ocenianą regulacją. Chodzi tu o wady kwalifikowane, z powodu których cały akt lub jego część nie powinien wejść w ogóle do obrotu prawnego. W takiej sytuacji konieczne jest stwierdzenie nieważności aktu, czyli jego wyeliminowanie z obrotu prawnego z mocą *ex tunc*, co powoduje, że dany akt, czy jego część nie wywołuje skutków prawnych od daty jego podjęcia (zob. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 7 marca 2017 r., sygn. akt II SA/Wa 2197/16, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie z dnia 24 stycznia 2019 r., sygn. akt II SA/Ol 859/18, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku z dnia 9 stycznia 2019 r., sygn. akt II SA/Gd 693/18; CBOSA).

Przepis art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stanowi, iż uchwała lub zarządzenie organu gminy sprzeczne z prawem są nieważne. O nieważności uchwały lub zarządzenia w całości lub w części orzeka organ nadzoru w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia doręczenia uchwały lub zarządzenia, w trybie określonym w art. 90.

Mając powyższe na uwadze, wszczęcie postępowania w sprawie stwierdzenia nieważności uchwały Nr XVI/131/2025 Rady Gminy Wielowieś z dnia 29 lipca 2025 r. w sprawie przyjęcia zasad i trybu przyznawania i wypłacania stypendium Wójta Gminy Wielowieś za wyniki w nauce i osiągnięcia dla uzdolnionych uczniów szkół podstawowych, mających siedzibę na terenie Gminy Wielowieś – w ww. części, należy uznać za uzasadnione i konieczne.

Pouczenie:

Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa, w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

z up. Wojewody Śląskiego
Zastępca Dyrektora Wydziału Nadzoru Prawnego

Iwona Andruszkiewicz